

UPPHÄVANDE AV FÖRELÄGGANDE ENLIGT 58 D § I LAGEN OM SMITTSAMMA SJUKDOMAR (ESAVI/19450/2021) SOM GÄLLDE INOM KOMMUNERNA ESBO, HELSINGFORS, HYVINGE, TRÄSKÄNDA, GRANKULLA, KERVO, MÄNTSÄLÄ, NURMIJÄRVI, BORGNÄS, TUSBY OCH VANDA

BAKGRUND

Världshälsoorganisationen WHO har 11.3.2020 klassificerat coronavirus-epidemin som en pandemi. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Enligt statsrådets första rekommendation 12.3.2020 skulle offentliga sammankomster begränsas för att förhindra spridning av den infektion (covid-19) som det nya coronaviruset orsakade.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland har 13.3.2020–4.6.2021 fattat beslut om restriktioner enligt lagen om smittsamma sjukdomar för sin region.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland har med ett beslut 1.6.2021 (ESAVI/19450/2021) med stöd av 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar ålagt alla aktörer som avses i 58 d § 5 momentet att ordna användningen av sådana utrymmen som avses i 3 momentet som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse i kommunernas områden i Esbo, Helsingfors, Hyvinge, Träskända, Grankulla, Kervo, Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgnäs, Tusby och Vanda på så sätt att kunder, de som deltar i verksamheten och sällskap i realiteten kan undvika i 4 momentet avsedd närkontakt med varandra. Beslutet är i kraft under tiden 2.6.2021–22.6.2021.

HÖRANDE

En hörandeprocess hade kunnat äventyra syftet med det här beslutet. Den försening hörandet hade medfört skulle ha inneburit betydande olägenheter för människors hälsa och den allmänna säkerheten. Därför har

regionförvaltningsverket med stöd av 34 § 2 momentet 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) inte ordnat något hörande i ärendet.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS BESLUT OCH MOTIVERING

Föreläggande

Regionförvaltningsverket i Södra Finland upphäver för tiden 15.6–22.6.2021 det föreläggande enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar som meddelades i ett beslut 1.6.2021 (ESAVI/19450/2021) och som gällde inom kommunernas områden i Esbo, Helsingfors, Hyvinge, Träskända, Grankulla, Kervo, Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgnäs, Tusby och Vanda.

Motivering

Centrala bestämmelser

Enligt 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar är syftet med lagen att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt deras negativa konsekvenser för människor och samhället.

Genom lagen om ändring och temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar (147/2021) har till lagen om smittsamma sjukdomar bland annat temporärt lagts till paragraferna 58 c–58 h och 59 a – 59 e §. Den temporära ändringen av lagen om smittsamma sjukdomar är i kraft till och med den 30 juni 2021.

58 d och 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar har ändrats genom lagen om ändring av 58 d och 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar (262/2021). Ändringen trädde kraft 31.3.2021 och gäller till och med 30.6.2021.

58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar har ändrats genom lagen om ändring av 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar (446/2021). Ändringen har trätt i kraft den 1 juni 2021.

Genom lagen om temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar (447/2021) förlängdes tiden som de temporära paragraferna 58 a - 58 h och 59 a – 59 e är i kraft till den 31 december 2021. Lagen träder i kraft den 1 juli 2021.

Enligt 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar kan regionförvaltningsverket om det är uppenbart att åtgärderna enligt 58 c § och andra åtgärder som redan har vidtagits inte är tillräckliga och om det för att förhindra spridning av covid-19-epidemin när de kriterier som anges i 2 momentet uppfylls är nödvändigt, meddela ett sådant beslut inom sitt område som förpliktar alla aktörer som nämns i 5 momentet, enligt vilket användningen av utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse ska ordnas så att

kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap de facto kan undvika i 4 momentet avsedd närkontakt med varandra. En ytterligare förutsättning för regionförvaltningsverkets beslut är att åtgärderna är nödvändiga i flera kommuners områden. Av beslutet ska det framgå att aktören kan fullgöra sin skyldighet genom att begränsa antalet kunder, genom att arrangera kundplatserna eller lokalerna eller på något annat sätt som beaktar verksamhetens särdrag. I beslutet ska det dessutom redogöras för vad som avses med utrymmen som är öppna för allmänheten och utrymmen avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse samt närkontakt. Skyldigheterna enligt ett samtidigt gällande beslut av kommunen kompletterar de skyldigheter som fastställts i ett beslut av regionförvaltningsverket som är i kraft inom kommunens område.

Enligt 2 momentet i den aktuella paragrafen kan ett beslut enligt 1 momentet fattas om incidensen av bekräftade smittfall inom sjukvårdsdistriktets område under de senaste 14 dagar för vilka information finns att tillgå är minst 25 per 100 000 invånare och det inom kommunens eller sjukvårdsdistriktets område konstateras sjukdomskluster vars smittkedjor inte kan spåras på ett tillförlitligt sätt och som enligt en sakkunnigbedömning medför en betydande risk för spridning av nya smittor inom området.

I 3 momentet i den aktuella paragrafen föreskrivs att i 1 momentet avsedda utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse är 1) utrymmen inomhus som används för samtidig vistelse av fler än 10 kunder eller deltagare, 2) med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som används för syften som riktar sig till fler än 50 kunder eller deltagare samtidigt och för vars användning för verksamheten i fråga verksamhetsarrangören ansvarar vid en viss tidpunkt och 3) utrymmen som används för verksamhet som avses i 58 g 4 mom. oberoende av antalet kunder eller deltagare i verksamheten.

Enligt 4 momentet i den aktuella paragrafen avses med närkontakt att människor 1) vistas i samma utrymme inomhus på mindre än två meters avstånd från varandra i mer än 15 minuter eller 2) har fysisk kontakt med varandra.

Enligt 5 momentet i paragrafen förpliktar ett beslut som avses i 1 momentet följande aktörer som disponerar över utrymmena och använder dem i sin verksamhet:

1) privata sammanslutningar, stiftelser och andra juridiska personer, dock inte de utövare av förplägnadsverksamhet som avses i 1 § 2 momentet 6 punkten i lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet och i motsvarande lagstiftning i landskapet Åland,

2) enskilda näringsidkare,

- 3) kommuner och samkommuner,
- 4) religionssamfund,
- 5) offentligrättsliga inrättningar.

Enligt 6–7 momenten i paragrafen tillämpas ett beslut som avses i 1 momentet dock inte på läroanstalternas verksamhet, småbarnspedagogik, professionell idrott eller verksamhet som hör till privatlivet eller familjelivet. Ett beslut som avses i 1 momentet får inte heller hindra rätten till lagstadgade tjänster eller rätten att få sin sak behandlad av en behörig myndighet eller hindra en tjänsteman eller tjänsteinnehavare från att sköta sina tjänsteåligganden.

Enligt 8 momentet i den aktuella paragrafen får ett beslut som avses i 1 momentet fattas för högst en månad åt gången. Beslutet ska omedelbart upphävas om de kriterier som anges i paragrafen inte längre uppfylls.

Enligt 1 § 1 mom. 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar är en infektion som orsakas av en ny typ av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Epidemiläget och erhållna sakkunnigutlåtanden

Sjukvårdsdistrikten inom Regionförvaltningsverket i Södra Finlands verksamhetsområde har i enlighet med den styrning som getts i social- och hälsovårdsministeriets brev den 10 september 2020 inrättat regionala samarbetsgrupper för covid-19. Samarbetsgrupperna beaktar i sina lägesbedömningar utöver epidemiläget också de totala konsekvenserna av smittbekämpningsåtgärderna, inklusive ekonomiska konsekvenser och konsekvenser som hänför sig till näringslivet. Regionförvaltningsverket deltar i arbetsgrupperna, liksom också företrädare för Institutet för hälsa och välfärd samt närings-, trafik- och miljöcentralerna i respektive region.

Regionförvaltningsverket har fått en bedömning av covid-19-läget av Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt. Under Helsingfors och Nylands regionala coronasamordningsgrupps möte den 10 juni 2021 konstaterades det att kommunerna i Östra Nyland och Västra Nyland, med undantag för Esbo och Grankulla, övergår till epidemins basnivå. Övriga Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt övergår till accelerationsfasen.

Incidensen per 100 000 personer under 14 dygn har inom hela Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt varit 53.8, i Helsingfors 49, i Kervo 62.2, i Mellersta Nyland 49 och i Vanda 68. I Esbo är incidensen 50 och i Grankulla 80. Enligt materialet från mötet utgör andelen positiva prov av de testade 1 % inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt. Det förekommer alltså mass exponeringar inom sjukvårdsdistriktet, men antalet har minskat från 115 (vecka 21) till 57 (vecka 22). Av smittkällorna identifieras 48 %. Antalet karantäner håller på att sjunka. Smittkällor utanför

hemmet är grundskolor, daghem och utlandsresor. Behovet av sjukhusvård kan tillgodoses utan specialåtgärder.

Utgående från det epidemiologiska läget som beskrevs på mötet samt diskussionen under mötet anser Nylands regionala samordningsgrupp på basis av dagens uppgifter att villkoren och nödvändigheten för ett beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar om förutsättningarna för att använda utrymmen avsedda för kunder och deltagare (möjlighet att de facto undvika närkontakt) inte längre uppfylls i Esbo, Helsingfors, Grankulla, Kervo, Keusote (Hyvinge, Träskända, Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgnäs, Tusby) eller Vanda och rekommenderar att Regionförvaltningsverket i Södra Finland för tiden 2.6–22.6 upphäver restriktionerna enligt 58 d § i det gällande beslutet.

Enligt Institutet för hälsa och välfärd (THL) riksomfattande lägesrapporter för uppföljningen av hybridstrategin 2.6 och 9.6.2021 var incidensen per 100 000 invånare över 14 dagar inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt 78.0 (veckorna 19 och 20) och 53.8 (veckorna 21 och 22). Veckorna 19-21 var incidensen per 100 000 invånare inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt 40.3, 37.2 och 27.2. Den procentuella andelen positiva prov av alla testade vecka 19-22 var 1.4, 1.3 och 1.0, 1.0. Vecka 22 utgjorde andelen klarlagda smittkällor 62 procent. Enligt THL:s coronakarta var incidensen per 100 000 invånare över 14 dygn i landskapet Nyland 46,6 den 13 juni 2021.

Slutsats

Med beslutet (ESAVI/19450/2021) som fattades den 1 juni 2021 med stöd av 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar har Regionförvaltningsverket i Södra Finland inom Esbo, Helsingfors, Hyvinge, Träskända, Grankulla, Kervo, Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgnäs, Tusby och Vanda kommuners områden ålagt aktörer som avses i 58 d § 5 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar att ordna användningen av de utrymmen som avses i paragrafens 3 moment och som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse på så sätt att kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap i realiteten kan undvika i 4 momentet avsedd närkontakt med varandra. Beslutet skrevs så att det var i kraft under tiden 2.6.2021–22.6.2021.

Man har bedömt att villkoren för ett föreläggande enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar tillsvidare har uppfyllts. Man har också i övrigt bedömt att beslutet är nödvändigt i de kommuner som beslutet 1.6.2021 (ESAVI/19450/2021) gäller. Av den erhållna utredningen framgår det att tillämpningsvillkoren för beslutet inte längre uppfylls i Esbo, Helsingfors, Hyvinge, Träskända, Grankulla, Kervo, Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgnäs, Tusby och Vanda och att det således inte längre finns några grunder för beslutets giltighet. Regionförvaltningsverket konstaterar i enlighet med

vad som framgår av utredningen att det allmänna epidemiologiska läget håller på att mattas av i de ovan nämnda kommunerna.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland upphäver för tiden 15.6–22.6.2021 det föreläggande enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar som meddelades i beslutet 1.6.2021 (ESAVI/19450/2021) och som gällde inom kommunerna Esbo, Helsingfors, Hyvinge, Träskända, Grankulla, Kervo, Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgnäs, Tusby och Vanda.

TILLÄMPADE BESTÄMMELSER

Lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) 1 §, 58 c-d § och 58 g-h §

Statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017) 1 §

SÖKANDE AV ÄNDRING

Enligt 90 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar får detta beslut överklagas genom besvär hos Tavastehus förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). En besvärsanvisning är bifogad.

VERKSTÄLLANDE

Med stöd av 91 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar verkställs detta beslut omedelbart trots eventuellt överklagande.

YTTERLIGARE INFORMATION

Mer information fås vid behov av regionförvaltningsöverläkare Laura Nikunen, tfn 029 501 6000 (växeln).

överdirektör Merja Ekqvist

regionförvaltningsöverläkare Laura Nikunen

BILAGOR

Bilaga 1, Kommunerna inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt

DISTRIBUTION OCH PRESTATIONSavgift

Beslutet delges genom offentlig delgivning

Delgivningen av detta beslut sker genom offentlig delgivning. Beslutet hålls framlagt hos Regionförvaltningsverket i Södra Finland till och med den 14 juli 2021. Ett meddelande om att beslutet finns till påseende har

publicerats i det allmänna datanätet på regionförvaltningsverkets webbsida avi.fi/sv/offentliga-delgivningar.

Delfåendet av beslutet anses ha skett den sjunde dagen efter att ovan nämnda meddelande har publicerats på regionförvaltningsverkets webbsidor.

För kännedom

Kommunerna och samkommunerna inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt

Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt som ombes informera kommunernas läkare som ansvarar för smittsamma sjukdomar om beslutet

Polisinrättningarna i Helsingfors, Östra Nyland och Västra Nyland

Räddningsverken i Helsingfors stad, Östra Nyland, Mellersta Nyland och Västra Nyland

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Institutet för hälsa och välfärd

Social- och hälsovårdsministeriet

Undervisnings- och kulturministeriet

Statsrådets kanslis kommunikationsavdelning

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Avgiftsfritt